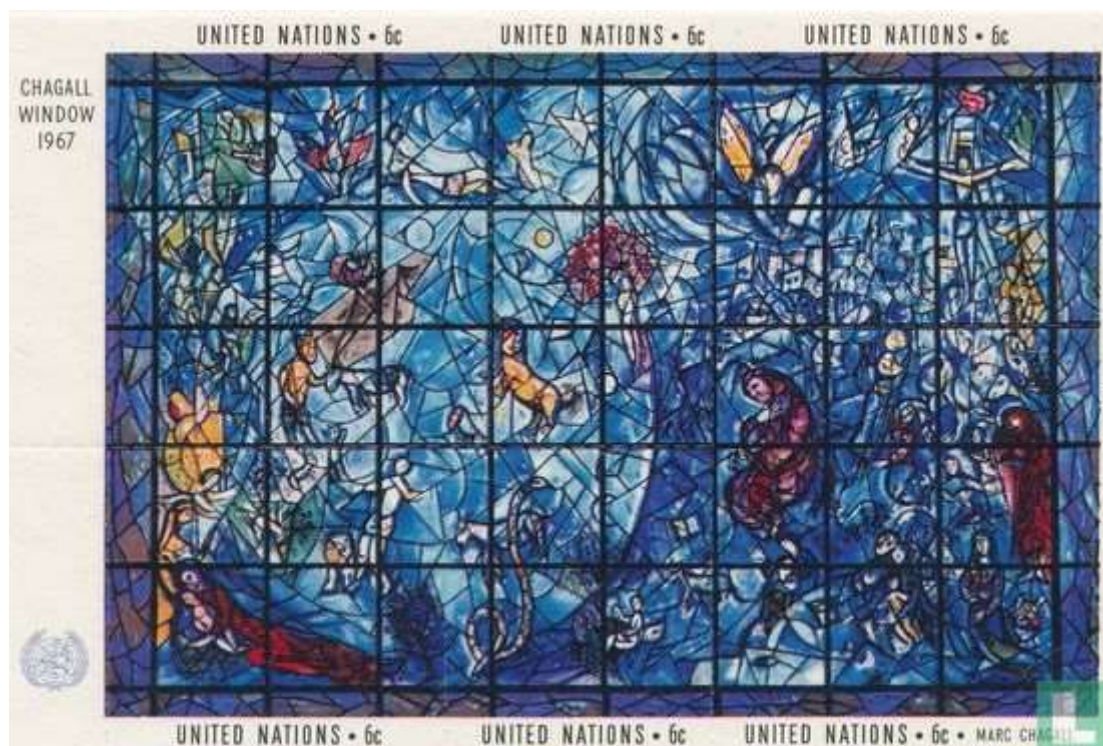

Durf je nog in de messiaanse vrede te geloven? Bram Grandia

Juist nu die verschrikkelijke oorlog tegen Oekraïne woedt en te midden van de verschrikkingen die we zien in Gaza, hebben we behoefte aan beelden van vrede. In Jesaja 11 schildert de profeet heel plastisch de vrede. Ik heb zoveel mensen cynisch horen zeggen dat wat Jesaja hier ziet niet kan. "Probeer het maar", zeggen ze, "zet een baby en een slang maar bij elkaar, zet een koe en een berin maar eens samen in de wei". Ik hoor ze schamperen. Ik wil het zien. Zal het ooit?

Toen de Knesseth - het Israëliësch parlamentsgebouw- werd gebouwd, was de vraag wie de ontvangsthal zou mogen versieren. Natuurlijk Marc Chagall, de grote joodse kunstenaar. Op een van de drie grote wandtapijten schildert Chagall zijn verbeelding. Een van de drie is deze profetie van Jesaja. Chagall werkte er al aan toen hij van de VN de opdracht had gekregen om een raam te ontwerpen ter nagedachtenis aan Dag Hammarskjöld en de vijftien mensen die met hem bij een vliegtuigongeluk omkwamen. Hammarskjöld was secretaris-generaal van de Verenigde Naties. Hij was een man van vrede. In 1961 werkte hij er hard aan om vrede te creëren in Kongo. Daar stortte - onder nog steeds niet opgehelderde omstandigheden - zijn vliegtuig neer. Hij was bezig om zwaarden om te smeden tot ploegscharen en die zwaarden hebben hem waarschijnlijk dodelijk getroffen. In dat jaar kreeg hij postuum de Nobelprijs voor de Vrede. De Verenigde Naties wilden hem ook gedenken door middel van een glas in loodraam. Het is een fraai blauw raam geworden met als titel "De vrede". Dit raam toont ook het vredesvisioen van Jesaja.

Ik kijk naar het wandkleed in de Knesseth en het ontroert me. Het is alsof je in een theater bent. Iedereen kijkt toe, God met de twee tafels in de hand, mensen overal vandaan, engelen. In een hoek ligt een moeder met haar pasgeboren kind. Je mag er Maria en Jezus in zien – net zoals op het raam van de VN - als je maar weet dat de man die er naast staat met het mes in de hand, de moheel, de joodse besnijder is. De Messias is een Joodse jongen. In de ruimte van het theater, in de arena, is een jongen die speelt als in een circus met de beesten. Er wordt gedanst, gevierd, het kind laat als een fakir de slang omhoog komen. Vrede in beweging, fascinerend. Je mag je laten raken door de kracht van deze verbeelding. Chagalls gebrandschilderde raam en zijn wandtapijt herinneren politici en de bezoekers van de VN en de Knesseth aan dit visioen dat nooit tot zwijgen gebracht mag worden.

Het is – als je nog eens goed naar het wandkleed kijkt - alsof alle mensen die door de geschiedenis getroffen zijn, steeds weer geraakt, op de vlucht geslagen, alsof ze allemaal rondom deze jongen tot rust komen, alsof daar in de arena de vrede vorm krijgt. Die jongen, zegt Jesaja is een zoon van David. Christenen zeggen dat deze zoon al gekomen is in Jezus van

Nazareth. Joden verwachten de Messias nog. Immers - zo zeggen ze - je hoeft maar naar buiten te kijken om te zien dat het Messiaanse rijk nog niet is aangebroken. Maar beiden, joden en christenen verlangen naar dit messiaanse vredesrijk en werken eraan.

Het is heel joods te geloven dat je de Messiaanse tijd dichterbij kunt brengen door het goede te doen en het kwade te bestrijden. Tegelijkertijd hoort het tot het joodse geloof om geduldig te wachten op de komst van de Messias. Die combinatie van én geduldig afwachten én vol ongeduld aan het werk gaan om onrecht te bestrijden is een houding die joden en christenen kan verbinden. Chagalls verbeelding maakt ons vrolijk in tijden van oorlog. Ik eindig met een gebed van Dag Hammarskjöld:

'Gij die boven ons zijt,
Gij die een van ons zijt,
Gij die zijt -
ook in ons,
mogen allen U zien - ook in mij,
moge ik Uw weg bereiden,
moge ik dan dankbaar zijn
voor alles wat mij ten deel valt.
Moge ik de nood van anderen
dan niet vergeten.
Bewaar mij in uw liefde
zoals Gij wilt dat allen
in mijn liefde blijven.

Moge alles in dit wezen
U tot eer zijn,
en moge ik nooit wanhopen.
Want ik ben in Uw hand,
en in U is alle kracht en goedheid.

Geef mij een zuiver hart- dat ik U mag zien,
een ootmoedig hart- dat ik U mag horen,
een hart vol liefde - dat ik U mag dienen,
een hart vol geloof - dat ik van U mag blijven.

Amen